

Länsstyrelsen
GOTLANDS LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0340114 Ålarve

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000 -områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges. Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man från i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet.

Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Begreppsförklaringar Natura 2000

SPA - Område som genom regeringsbeslut klassificerats som särskilt skyddsområde i enlighet med EU:s fågeldirektiv (2009/147/EEG).

pSCI - Område som är föreslaget av regeringen, men ännu ej antaget av EU-kommissionen.

SCI - Område som, i den biogeografiska regionen eller de biogeografiska regionerna det tillhör, väsentligt bidrar till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus hos någon av livsmiljöerna i bilaga 1 i art- och habitatdirektivet eller någon av arterna i bilaga 2 i samma direktiv. Områden som kan bidra till att nätverket Natura 2000 blir sammanhängande och som väsentligt bidrar till bibehållandet av den biologiska mångfalden inom den biogeografiska regionen eller de biogeografiska regioner (kontinental, boreal, alpin, marin östersjön och marin atlantisk) som avses.

SAC – Område av gemenskapsintresse (SCI) som av regeringen med stöd av MB (Miljöbalken) 7 kap. 28 § förklarats som särskilt bevarandeområde.

Gynnsamt bevarandetillstånd

En arts bevarandestatus anses gynnsam när:

- populationsutvecklingen visar att arten på lång sikt kommer att förbli en del av sin livsmiljö
- dess naturliga utbredningsområde inte minskar och sannolikt inte heller kommer att minska
- tillräckligt mycket livsmiljö finns för att arten ska bibehållas på lång sikt.

En naturtyps bevarandestatus anses gynnsam när:

- dess naturliga utbredningsområde och de ytor den täcker är stabila eller ökande
- de strukturer och funktioner som krävs för att livsmiljön ska bibehållas finns kvar under överskådlig framtid
- bevarandestatusen hos dess typiska arter är gynnsam.

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0340114 Ålarve

Kommun:

Områdets totala areal: 175,3 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen:

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: 1998-12-01, regeringsbeslut M98/4111/4, pSCI: 1998-12-01, SCI: 2005-01-01,
SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

1110 - Sandbankar

1150 - Laguner

1630 - Strandängar vid Östersjön

5130 - Enbuskmarker

6210 - Kalkgräsmarker

6410 - Fuktängar

7210 - Agkärr

9070 - Trädklädd betesmark

A045 - Vitkindad gås, *Branta leucopsis*

A193 - Fisktärna, *Sterna hirundo*

A194 - Silvertärna, *Sterna paradisaea*

A195 - Småtärna, *Sterna albifrons* (nytt namn *Sternula albifrons*)

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av

biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

---Prioriterade bevarandevärden---

Inom Natura 2000-området Ålarve är de prioriterade bevarandevärdena områdets Enbuskmarker (5130), Strandängar vid Östersjön (1630), Laguner (1150), Fuktängar (6400), Alvar (6280), Agkärr (7210), Kalkgräsmarker (6210), Trädklädd betesmark (9070) och Sandbankar (1110), samt förekomsterna av Vitkindad gås (A045), Fisktärna (A193), Silvertärna (A194) och Småtärna (*Sternula albifrons*).

Det är prioriterat att bevara den flora och fauna som är typisk för de ovan nämnda naturtyperna och att bevara ett kustområde med välhävdade strandängar med höga botaniska, entomologiska och ornitologiska värden.

---Motivering---

Ålarve har lång hävdkontinuitet och hyser en rik flora och fauna knuten till betade havsnära gräsmarker. Området hyser även en rik fågelfauna och utgör ett viktigt häcknings- och rastningsområde för ett stort antal arter förknippade med grunda havsområden och öppna strandängar.

---Prioriterade åtgärder---

Fortsatt betesbruk med hänsyn till områdets karaktär, hävdhistoria och skyddsvärden såsom vegetation och häckande fåglar. Vid ogynnsam täckningsgrad av igenväxningsvegetation sker i första hand manuell underhållsröjning (försiktig naturvårdsinriktad röjning, gallring, plock- och luckhuggning vid behov). När denna bevarandeplan skrivs är stora delar av områdets trädbetesmarker täta och snåriga, naturvårdsröjningar med syfte att skapa en öppnare, luckigare och flerskiktad skog är önskvärt.

Beskrivning av området

Ålarve är beläget strax söder om Ronehamns samhälle, och består av en starkt flikig och långgrund betad strandremsa. Marken är rikligt täckt av moränblock mellan vilka finns mager kalkrik finjord och lera. Närmast havet breder flacka, låglänta strandängar ut sig. Strandängsfloran är rik och domineras av trift, som under blomningstiden på försommaren färgar strandängarna rosa. Floran inkluderar förutom trift bland annat strandmalört, strandkrypa, krypven, revfingerört, gulkämpar, knutnarv, kustarun, dvärgarun, glesstarr, segstarr, blåsäv, havssäv och ryltåg.

Vid och utanför den flikiga stranden finns grunda vatten med sandbankar och laguner, och fem mindre skär. På det största av skären, Getorskär, finns en skarvkoloni med resultat att mycket av floran försvunnit och det som finns kvar är till stor del kvävegynnade växter (e.g. brännässla). När den här planen skrivs är Getorskär och det närbelägna mindre Håpskär inte naturtypsklassade då de inte uppfyller kraven för natura 2000-naturtyp. Området har tidigare (mer än 15 år sedan) betats av hästar, men när den här bevarandeplanen skrivs betas området (inklusive skären) av lamm.

På heden innanför stranden finns lågvuxna kryptallar. Innanför heden i den sydvästra delen av området finns ett skogsområde dominerat av lågvuxen tall, som utgör en stor del av landområdet i Ålarve. Skogen är betespräglad och har tidigare varit luckigare, men är numera till stor del tät och svärgenomtränglig med buskvegetation av en, slån, nypon, och hagtorn. Skogen förefaller vara relativt ung - området har tidigare förmodligen varit helt öppet. Detta styrks av förekomsten

av omfattande system av stensträngar i skogen.

Området hyser ett rikt fågelliv som inkluderar bland annat småtärna, skrântärna, gråtrut, silltrut, stjärtand, brunand, bergand, roska, storspov, dubbelbeckasin, brushane och havsörn. Förutom ett stort antal häckande fåglar är området även en viktig rastplats för flyttande sjöfåglar och vadare. På skäret Getorskär finns en skarvkoloni.

Området är även skyddat som naturreservat.

Vad kan påverka negativt

---Igenväxning---

Det mest påtagliga hotet mot de biologiska värdena knutna till betesmarker är igenväxning, en naturlig följd av den succession som sker i dessa habitat när störningsfaktorer i form av bete, tramp, brand och vind inte längre förmår att hålla igenväxningen tillbaka. Igenväxningen utgör ett hot mot både flora och fauna. De öppna gräsmarkernas växter är så gott som helt beroende av ljusinstrålning och störningar i form av bland annat bete och tramp, och fåglarna som födosöker på strandängarna är beroende av öppen mark med kortväxt vegetation. Ökad igenväxning leder till ökad förnaansamling från döda växter vilket på sikt medför en näringsanrikning och tjockare jordtäcke, vilket i sin tur påskyndar igenväxningen. I strandnära områden är bete nödvändigt för att hindra igenväxning med vass. Mycket intensivt bete kan dock missgynna flera kärlväxter och mossor och påverka den kartakteristiska strandängsfloran negativt.

---Avmaskning och tillskottsutfodring---

Användning av avmaskningsmedel som innehåller makrocycliska laktoner (där avermectinerna ingår) utgör ett hot mot den dynglevande insektsfaunan och kan påverka hydrokemin i våtmarkerna och deras ingående arter. Tillskottsutfodring av betesdjuren ger en indirekt näringstillförsel till marken och våtmarkerna och missgynnar den konkurrenssvaga floran

---Ingrepp och störning---

Kraftiga ingrepp och störning är ett hot mot områdets naturtyper och arter. Framförandet av fordon i terrängen kan skada markernas vegetation. Andra hot är exploatering i form av bebyggelse, bryggor med mera, muddringar och dikningar, skador från båttrafik, förändrat vattenutbyte i lagunerna, fiske med redskap som skadar bottenarna och icke selektiva fiskeredskap som hotar den biologiska mångfalden av däggdjur, fåglar, fisk och bottenlevande djur. Friluftsliv kan utgöra ett hot mot områdets fågelliv under häcknings- och rastningstider. Grunda havsområden är viktiga som uppväxtområden för många fiskarter samt för ryggradslösa djur, och för fåglar som födosöker där. Verksamheter som försämrar kvaliteten på de grunda havsområdena och förutsättningarna för de arter som är knutna till dem utgör därmed ett hot.

Gödsling, kalkning eller insådd av för naturtypen främmande arter har en negativ inverkan på områdets biologiska värden. Alla former av produktionsinriktat skogsbruk till exempel avverkning, gallring (undantaget naturvårdsröjningar), markberedning, dikning eller plantering utgör ett hot mot området. Strandstädning är ett direkt hot för arter knutna till förmultnande organiskt material som spolats upp på stranden. Flera arter är nattaktiva och ligger på dagen nedgrävda i sanden, dessa arter hotas av framförandet av fordon på stranden. Ökad pålagring med ruttande tång och alger (släke) kan dock vara negativt och ge övergödningseffekter. I äldre tider förekom tångtäkt som höll strandområdena fria från större tångvallar/driftvallar.

---Utsläpp av olja, kemikalier och näringsämnen---

Utsläpp av olja och kemikalier eller läckage från båttrafik i Östersjön kan orsaka stora skador på både växt och djurliv i havet och på land. Många fågelarter påverkas av oljeutsläpp både direkt och indirekt genom påverkan på bottenfaunan. Utsläppets storlek, tid på året och

väderförhållanden har betydelse för hur stora konsekvenserna blir och hur effektivt saneringsarbetet kan genomföras.

Strandnära skogsavverkningar och läckage av näringsämnen från jordbruksmark leder till ökad tillförsel av näringsämnen till vattnet genom avrinningen från land. De grunda kustområdena liksom lagunerna är känsliga mot övergödning, vilket resulterar i minskat siktdjup, snabbare igenväxning och förändrad artsammansättning. Övergödning orsakar även syrebrist på bottnarna. På land har övergödning en negativ effekt på naturtypernas karakteristiska flora och fauna och påskyndar igenväxning.

---Gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar---

Under den senaste 50 åren har andelen luftburna näringsämnen ökat dramatiskt vilket i sin tur inneburit en anrikning av kväve i tidigare näringsfattiga marker. Gödningseffekter innebär att igenväxningen kan accelerera och artsammansättningen i fältskiktet kan förändras till följd av luftburet kvävenedfall. Surt nedfall och andra luftburna föroreningar kan påverka både flora och fauna i området.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för naturvårdsinriktade ändamål som skötsel och förvaltning av det berörda området (7 kap. 28 a § miljöbalken).

- Området ligger inom Riksintresse för Naturvård.
- Området ligger inom Riksintresse för Friluftsliv.
- Området är skyddat som naturreservat.
- Området är delvis skyddat som fågelskyddsområde (Getorskär), med tillträdesförbud under delar av året.

---Bete---

Området utgörs av betade gräsmarker och hävdpräglad skogsmark som varit betesmark under lång tid. För att bevara de naturvärden som är knutna till området är det av stor vikt att den traditionella hävden upprätthålls. Förutsättningarna för gynnsam bevarandestatus är flera. Området skall årligen betas med får, nötkreatur och/eller hästar, om möjligt i kombination. Vid varje betessäsongs slut ska grässvälen vara väl avbetad. På torr mark skall ingen skadlig ansamling av förna och obetat gräs äga rum, på fuktig och våt mark är betet mindre smakligt och i sådana områden blir därför avbetningen mindre intensiv. Betespåsläpp bör ske efter det att de flesta strandängsfåglarna kläckt sina ungar i början av juni, därefter är det viktigt att betessäsongen kommer igång medan lågvatten råder och vassvegetationen är smaklig för betesdjuren. Förlängd betesperiod på hösten är fördelaktigt. Möjligheter till översvämning måste finnas. Ingen stängsling mot vattenlinjen bör förekomma, om stängsling är nödvändig måste denna ske en bra bit ut i vattnet så att betesdjuren kan hålla tillbaka vassvegetationen. I Ålarve är det också lämpligt att eventuell stängsling inte hindrar betesdjuren från att ta sig ut till skären utanför stranden för att beta dessa.

Stödutfodring av djur får ej ske. Avmaskning i förebyggande syfte, så kallad strategisk avmaskning, ska undvikas. Överväg i stället kombinationsbete med flera djurslag och rotationsbete. Avmaskningen ska skötas utanför naturbetesmarken. Medel som innehåller avermektiner får ej användas.

Ingen tillförsel av handelsgödsel får ske.

---Underhållsröjning---

Manuell underhållsröjning föreslås vid uppslag av träd och buskar som ratas av betesdjuren. Naturvårdsröjningar bör göras genom försiktig naturvårdande glänt- och plockhuggningar för att skapa luckbildning och flerskiktning, skogen bör på sikt få karaktären av en typisk trädklädd betesmark med flerskiktad och luckig skog och väl utvecklade bryn. Gamla träd och död ved bör sparas för att öka andelen död ved i olika nedbrytningsstadier. Den trädklädda betesmarken i Ålarve har under 2016 gallrats, då den tidigare var till stor del tät och snårig. Fortsatta gallringar för att skapa luckighet i skogen är planerade när denna bevarandeplan skrivs.

---Bränning av betesmark---

Bränning i syfte att vitalisera betet och göra betet mer smakligt och näringsrikt för djuren har varit en skötselmetod som använts under mycket lång tid i gotländska betesmarker. Bruket att bränna mark har dock visat sig ha negativ inverkan på fågellivet på strandängar, och ska därför ske restriktivt. Bränning får ej ske oftare än vart sjunde år. Bränning får under ett och samma år omfatta högst 50 hektar mark. Bränning bör inte ske under perioden 1 mars - 31 oktober, men kan övervägas tidigare under sensommaren-hösten (efter 31 juli) om förhållandena kräver det och om åtgärden kan göras med tillräcklig hänsyn till områdets flora och fauna, framför allt rastande flyttfåglar. När bränning utförs ska marken vara så blöt att endast fjolårsgräset brinner av, grässvålen ska inte fatta eld.

---Fågelskydd---

När denna bevarandeplan skrivs är Getorsskär fågelskyddsområde, men inte övriga delar av Ålarve. Ett utökat skyddsområde med tillträdesförbud under fåglarnas häckningstid är en åtgärd som kan övervägas vid behov, eftersom området hyser stora mängder häckande fåglar samtidigt som det är ett populärt besöksområde. Lokaler med regelbundet häckande småtärna och lokaler med större kolonier av silvertärna (< 25 par) eller särskilt utsatta lokaler, bör förläggas med tillträdesförbud (alternativt vädjandeskyltar) under fåglarnas häckningstid.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målandikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målandikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

1110 - Sandbankar

Areal: 97,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Havsbottnarna i Ålarve är grunda sandbankar som till stor del saknar vegetation. Sandbankarna sträcker sig längs hela områdets kust, och naturtypen är den som täcker störst areal (strax över hälften) av Natura 2000-området. Nedan följer en generell beskrivning av naturtypen.

Naturtypen utgörs av bankar som är permanent täckta av havsvatten. De ligger vanligen på relativt grunt vatten, med ett maximalt djup på ca 30 meter under havsytan. Bankarna består i huvudsak av sandiga sediment, men andra kornstorlekar kan också förekomma, t ex ler, grus inklusive skalgrus, sten och stenblock. Bankarna skiljer sig topografiskt från omgivande bottenområden.

Det varierande bottensubstratet erbjuder livsmiljöer för både mjuk- och hårdbottenlevande arter. Bankarna kan vara fria från vegetation eller täckta av sjögräs och/eller makroalger. De bankar som är belägna längre ut från kusten har ett gott vattenutbyte och fungerar ofta som refug för marina arter som trängts bort från mer kustnära områden. Trålning och/eller sandsugning kan ha förekommit i habitatet.

Bevarandemål

Arealen Sandbankar (1110) ska vara minst 97,2 hektar

Vattenkvaliteten i området är god, och den antropogena belastningen i form av utsläpp och läckage av övergödande näringsämnen, olja och kemikalier försumbar. Vattenomsättning och siktdjupet är goda och sedimentationen mycket begränsad. Vattnet är klart utan stor förekomst av partiklar.

Bevarandetillstånd

Okänd

1150 - Laguner

Areal: 8,6 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Lagunerna i Ålarve är vattensamlingar som helt eller delvis snörts av från havet i den flikiga kusten med dess grunda botten. Ålarves laguner är grunda och vegetationen kan, liksom på de grunda havsbottenarna här, saknas helt eller delvis. I lagunerna finns moränblock, liksom i området i övrigt (både på land och i vatten). Nedan följer en generell beskrivning av naturtypen.

Naturtypen utgörs av helt eller delvis nyligen avsnörda havsvikar, skilda från havet genom sandbankar, hållar eller liknande. Lagunerna kan ha varierande salthalt och vattenvolym, beroende på avdunstning samt tillfälliga översvämningar av havsvatten. Till laguner räknas i Östersjön flador och småvatten i låglänta områden som på grund av landhöjningen helt eller delvis avsnörts från havet. Vid betade förhållanden dominerar bland annat lånkeväxter och kransalger. Särskilt värdefull är förekomst av höstlånke. I övrigt kan bland annat stora vassbälten förekomma. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen.

Bevarandemål

Arealen av laguner (1150) ska vara minst 8,6 hektar, dock kan viss variation i vattenmängd förekomma naturligt både över året och över kortare tidsintervall.

Naturtypen bör ha en god vattenkvalitet, varierande vattenmängd och salthalt, och en långsam naturlig vattenomsättning. Naturtypen ska utgöra en viktig lek- och uppväxtmiljö för fiskar och vara värdefull som fågellokal, i synnerhet vad gäller vadare och andfåglar.

Bevarandetillstånd

Okänd. Kunskap om tillståndet hos lagunerna med avseende på framför allt vattenkvalitet och vattenomsättning saknas (men troligen är bevarandestatusen gynnsam).

1630 - Strandängar vid Östersjön

Areal: 22,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Strandängarna i Ålarve domineras av trift, och har annars en för naturtypen typisk och artrik strandvegetation med liten förekomst av vass. Ängarna är välhävda och betas med lamm, men även av vilda gäss. Vattnet är grunt nog för att betesdjuren kan ska kunna nå och beta även de små skären utanför kusten. Nedan följer en generell beskrivning av naturtypen.

Strandbetesmarker och strandängar vid Östersjön.

Merparten av strandängarna är eller har varit påverkade av slätter och/eller betesdrift. Flora och fauna varierar beroende på bland annat underlag och hävdhistorik, och är oftast präglade av antingen pågående traditionell hävd eller tidigare hävd. Arter som indikerar hävdkontinuitet ska finnas. Naturtypen är i allmänhet helt öppen, men enstaka träd och buskar kan förekomma. I södra Östersjön är strandkämpar en viktig indikatorart på en välhävda miljö.

Strandhabitatet avgränsas mot havet vid medelvattenståndet. Vegetationen påverkas av naturliga faktorer som till exempel landhöjning, vatten-ståndsväxlingar och isskrap och är mer eller mindre tydligt zonerad. De hävdade strandängarna är viktiga för häckande vadare.

Strandängar vid Östersjön varierar dock en hel del beroende på var de förekommer.

Landhöjning, vattenståndsväxlingar och isskrap har en mycket större inverkan i norra delen av Östersjöområdet vilket leder till en stor variation i naturtypens artinnehåll och en zonerad av vegetationen. Saltrika fläckar (saltbrännor) förekommer i naturtypen, särskilt i södra delen av Östersjön där salthalten är högre. De hävdade strandängarna är viktiga för häckande vadare. På platser med mycket gäss kan betespåverkan från dessa vara betydande och hålla naturtypen öppen. Kärlväxtfloran på strandängar vid Östersjön är ofta artrik.

Mark som på grund av igenväxning, felaktig skötsel eller annan påverkan i stort sett saknar karakteristiska arter och inte kan anses gå att restaurera inom en rimlig tid bör i normalfallet inte räknas som naturtyp. Detta gäller även mark som är så starkt gödningspåverkad att kvävegynnade växter helt dominerar fältskiktet.

Bevarandemål

Arealen av Strandängar vid Östersjön (1630) ska vara minst 22,3 hektar.

Området hävdas årligen genom bete med lamm. En tydligt hävdpräglad eller naturligt störningspräglad markvegetation förekommer. Strandängarna är öppna och saknar träd och buskar. Möjlighet till översvämning finns, och saltpåverkan genom mer eller mindre regelbundna översvämningar av havsvatten förekommer. Strandängen har en naturlig hydrologi. Området har en naturlig näringsnivå som är opåverkad av gödsling (förutom från betande djur). Betesdjuren hålls så långt som möjligt fria från avmaskningsmedel som innehåller makrocycliska laktoner (där avermectinerna ingår) eftersom det slår ut den dynglevande insektsfaunan.

En för naturtypen naturlig artsammansättning förekommer med frånvaro av arter som blivit klassade som invasiva. Negativa indikatorarter saknas eller förekommer i mycket liten omfattning. Typiska arter, karaktärsarter och hävdgynnade arter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar eller trivialisering.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

5130 - Enbuskmarker

Areal: 2,1 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Enbuskmarkerna i Ålarve är till största delen belägna ute på udden Langård, och ingår i den strandnära delen av området som betas med lamm. Omfattande röjningar av de då igenväxta enbuskmarkerna gjordes 1999, i dag är området öppet med spridda enar som till stor del är gamla och betespräglade. Nedan följer en generell beskrivning av naturtypen.

Enbuskmarker är torra-friska, hävdpräglade, näringsfattiga kalkgräsmarker eller hedar nedanför trädgränsen, med ett betydande inslag av gamla och/eller hävdformade enar. Naturtypen har utvecklats genom lång beteskontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-30 %. Hävdgynnade arter ska finnas.

Enbuskmarker (5130) förekommer bara i hävdade miljöer (pågående hävd eller där det fortfarande finns tydliga spår av tidigare hävd). Andra typer av enbuskklädda marker räknas inte som naturtyp. Partier med både tätare och glesare buskskikt kan förekomma inom ett och samma område. En högre täckningsgrad av buskar i området som helhet än 30% kan accepteras, om det är motiverat av hänsyn till strukturer och funktioner och/eller värdefulla arter. Här måste en samlad bedömning göras för varje enskilt område.

Mark som på grund av igenväxning, felaktig skötsel eller annan påverkan i stort sett saknar karakteristiska arter och inte går att restaurera inom en rimlig tid bör i normalfallet inte räknas som naturtyp. Detta gäller även mark som är så starkt gödningspåverkad att kvävegynnade växter helt dominerar fältskiktet.

Många enbuskklädda marker har uppstått i sen tid genom igenväxning av tidigare mer eller mindre helt öppna betesmarker och dessa bör i normalfallet inte räknas till naturtypen. Naturtypen enbuskmarker (5130) bör i huvudsak användas i betesmarker med särskilt stora naturvärden knutna till enbuskarna. Sådana värden utvecklas i synnerhet när buskontinuiteten är lång, men kan i vissa fall även förekomma i andra marker.

Bevarandemål

Arealen av Enbuskmarker (5130) ska vara minst 2,1 hektar.

Området hyser ett betydande inslag av gamla och/eller hävdpräglade enar. Täckningsgraden av buskar i enbuskmarken är 30% eller lägre. Enbuskmarken hävdas årligen genom bete med lamm, och en tydligt hävdpräglad markvegetation förekommer. Området har en naturlig näringsnivå som är opåverkad av gödsling (förutom från betande djur). Betesdjuren hålls så långt som möjligt fria från avmaskningsmedel som innehåller makrocycliska laktoner (där avermectinerna ingår) eftersom det slår ut den dynglevande insektsfaunan.

En för naturtypen naturlig artsammansättning förekommer med frånvaro av arter som blivit klassade som invasiva. Negativa indikatorarter saknas eller förekommer i mycket liten omfattning. Typiska arter, karaktärsarter och hävdgynnade arter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar eller trivialisering.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

6210 - Kalkgräsmarker

Areal: 0,22 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Kalkgräsmarkerna i Ålarve utgörs av ett mindre område i områdets nordvästra hörn, omgivet av fuktäng. Kalkgräsmarken är en del i det större öppna betade område som även omfattar strandängarna och enbuskmarkerna. Nedan följer en generell beskrivning av naturtypen.

Naturtypen kalkgräsmark innefattar torra till friska, hävdpräglade gräsmarker nedanför trädgränsen ofta med ett rikligt inslag av örter, särskilt kalkkrävande sådana. Jordlagret är tunt och näringsfattigt och har skapats från kalkstensberggrund. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-20 % och naturtypen är mestadels helt öppen. Hävdgynnade arter ska finnas och frekvensen av igenväxningsarter som hundäxing och hundkex skall vara högst 1%. Viktiga orkidélokaler är en prioriterad undergrupp av naturtypen och hyser antingen en riklig förekomst av orkidéer, en värdefull population av minst en nationellt mindre vanlig orkidéart, eller en förekomst (oavsett storleken) av minst en orkidéart som är nationellt eller regionalt sällsynt eller mycket sällsynt.

Bevarandemål

Arealen av Kalkgräsmark (6210) ska vara minst 0,22 hektar.

Vegetationen skall vara tydligt hävdpräglad och ha en för naturtypen naturlig artsammansättning, inklusive kalkkrävande arter. Gräsmiljön skall vara öppen och generellt inte ha mer än 20 % täckningsgrad av träd och buskar. Ett visst inslag av buskar och träd förekommer och gynnar bl.a. insektsfaunan i området. Kalkgräsmarkerna hävdas årligen genom bete med lamm, och en tydligt hävdpräglad markvegetation förekommer. Området har en naturlig näringsnivå som är opåverkad av gödsling (förutom från betande djur). Betesdjuren hålls så långt som möjligt fria från avmaskningsmedel som innehåller makrocycliska laktoner (där avermectinerna ingår) eftersom det slår ut den dynglevande insektsfaunan. Typiska arter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar. Arter som blivit klassade som invasiva och/eller negativa indikatorarter förekommer inte eller i mycket liten omfattning.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

6410 - Fuktängar

Areal: 7,6 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Fuktängarna i Ålarve är belägna i nordvästra delen av området, nära Ronehamn, där strandängarna inåt land övergår i fuktängar. Området gränsar till strandängarna och utgör en del av det sammanhängande betade området. Nedan följer en generell beskrivning av naturtypen.

Naturtypen utgörs av våta gräsmarker på jordar med stort inslag av kalk, lera eller torv. Krontäckning av träd och buskar är låg, 0-30%, och inte av igenväxningskaraktär. I typen ingår både ohävdade och hävdade marker nedanför trädgränsen. Två undertyper finns: a) Fuktängar på neutrala till alkaliska, kalkrika jordar med ett varierande vatteninnehåll, ofta relativt artrika. Här ingår bland annat "kalkfuktängen". b) Fuktängar på surare jordar, ibland torvrika, med blåttåtel, tåg- och starrarter. Typen varierar beroende på hävd och hävdintensitet. För upprätthållande av gynnsam bevarandestatus bör objektets hävdhistoria vara vägledande för den fortsatta skötseln. Fuktängar med lång hävdkontinuitet och hävdgynnade naturvärden är beroende av fortsatt skötsel i form av slåtter eller bete samt röjning av igenväxningsvegetation för att naturtypen skall kunna bibehålla gynnsam bevarandestatus. För vissa varianter av naturtypen krävs återkommande översvämningar. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen.

Bevarandemål

Arealen av Fuktäng (6410) ska vara minst 7,6 hektar.

Fuktängen hävdas årligen genom bete med lamm, och en tydligt hävdpräglad markvegetation förekommer. Fuktängen har tillräcklig markfuktighet och en naturlig hydrologi, vilket kan innebära återkommande översvämningar. Miljön är öppen och har i normalfallet mindre än 30 % täckningsgrad av träd och buskar. Området har en naturlig näringsnivå som är opåverkad av gödsling (förutom från betande djur). Betesdjuren hålls så långt som möjligt fria från avmaskningsmedel som innehåller makrocycliska laktoner (där avermectinerna ingår) eftersom det slår ut den dynglevande insektsfaunan, samt en för naturtypen naturlig artsammansättning.

En för naturtypen naturlig artsammansättning förekommer med frånvaro av arter som blivit klassade som invasiva, och negativa indikatorarter förekommer inte heller eller i mycket liten omfattning. Typiska arter, karaktärsarter och hävdgynnade arter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar eller trivialisering.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

7210 - Agkärr

Areal: 1 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Agkärret i Ålarve är beläget på den öppna stranden. Träd och buskar saknas i agkärret. Nedan följer en generell beskrivning av naturtypen.

Naturtypen bildas i grunda kalkrika kärr, sjöpartier eller stränder, men utgör ibland ett successionsstadium av blöta, igenväxande rikkärr som lämnats utan hävd. Ag förekommer i allt från smärre bestånd i vegetationsmosaiker med en artrik och lågvuxen rikkärnsvegetation till närmast ensartad dominerande bestånd av ag. Både öppna och trädklädda agkärr förekommer. I trädklädda agkärr med lång kontinuitet i trädsiktet bör skogsbruk undvikas eller bedrivs med stor naturvårdshänsyn.

Förutsättningarna för gynnsam bevarandestatus är flera, bl.a. intakta hydrologiska förhållanden och en opåverkad hydrokemi. Detta inkluderar att torv inte oxideras som en följd av antropogena ingrepp utan endast som en följd av naturliga förändringar. Karaktärsarten ag och typiska arter som höstspira, ängsnycklar, bläddror *Utricularia* spp., korvskorpionmossa och kransalger *Chara* spp. indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen med avseende på närsaltsbelastning och hydrologisk stabilitet. Massuppträdande av bunkestarr, älgört, svärdsilja och viden *Salix* spp. som betraktas som negativa indikatorarter i agkärr indikerar hydrologisk påverkan och förhöjd kvävestatus.

Bevarandemål

Arealen av Agkärr (7210) ska vara minst 1 hektar.

Intakta hydrologiska förhållanden råder med opåverkad hydrokemi i såväl våtmarken som tillrinningsområdet. I myrvidden dominerar och uppträder ensartade bestånd av ag över stora arealer (alternativt i vegetationsmosaiker med artrik och lågvuxen rikkärnsvegetation). En tydlig vegetationszonering förekommer till följd av säsongsmässiga fluktuationer i vattenstånd. Karaktärsarten ag och typiska arter som höstspira, ängsnycklar, bläddror *Utricularia* spp., korvskorpionmossa och kransalger *Chara* spp. dominerar fält- och bottenskikt i våtmarken. Förekomsterna av karaktärsarten och de typiska arterna är varaktiga och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar. Inga massuppträdande av bunkestarr, älgört, svärdsilja och viden *Salix* spp. förekommer.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

9070 - Trädklädd betesmark

Areal: 33,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Den trädklädda betesmarken i Ålarve täcker en stor andel av områdets landareal. Naturtypen utgjordes länge av ett tätt och svårgentomträngligt skogsområde dominerat av lågvuxen tall, med buskvegetation av en, slån, nypon, och hagtorn. Skogen är betespräglad och har tidigare varit luckigare, och förefaller också vara relativt ung - området har tidigare förmodligen varit öppnare. Detta styrks av förekomsten av omfattande system av stensträngar i skogen. 2016 gjordes naturvårdsröjningar (gallringar) i skogen som nu är betydligt öppnare, och vidare gallringar är planerade för att skapa luckighet. Nedan följer en generell beskrivning av naturtypen.

Naturtypen trädklädd betesmark förekommer på fastmark som är torr till blöt och näringsfattig till näringsrik och inkluderar både hagmarker och skogsbeten. Träd- och buskskiktets krontäckningsgrad är 30-75% och utgörs av inhemska trädslag. Det är även andelen krontäckning som särskiljer naturtypen från annan betesmark. Naturtypen ska ha en lång hävdkontinuitet så väl som trädkontinuitet och inslag av gamla träd ska finnas. Utmärkande är en stor variation i åldern på träden och de frekventa gläntorna. Trädklädd betesmark förekommer i alpin, boreal och kontinental biogeografisk region och av den totala andelen inkluderad i Natura 2000 återfinns 70 % i Sverige.

Hagmarkerna respektive skogsbetena kan delvis betraktas som två olika undertyper av trädklädd betesmark, men gränsen mellan dem är ibland otydlig och historiskt har de haft stora likheter. Hagmarkerna är relativt öppna, trädklädda marker som har ett artrikt busk- och trädskikt, och det är inte ovanligt att de delvis har en historik med ängsbruk. Trädskiktet domineras normalt av lövträd. Skogsbetena är skogar som är tydligt påverkade av bete och där en beteskontinuitet finns. Skogsbeten förekommer i större delen av landet, är starkt varierade beroende på den skogstyp som dominerar i området och kan förekomma i både barr- och lövskog. De kan också utgöra dungar av skog i en för övrigt öppen hagmark.

Artsammansättningen i trädklädd betesmark varierar beroende på geografisk belägenhet och markens produktionsförmåga. Hagmarkerna på Gotland är antingen dominerade av lövträd, ofta ask, ek och alm, eller av en blandad sammansättning av gran, tall, en och lövträd. I den betade skogen på Gotland dominerar barrträd, då främst tall. Enbuskar och hassel utgör de mest frekventa arterna i buskskiktet på ön medan fältskiktet till stor del består av arter som är knutna till högre ljus- och värmestillgång än vad som är tillgängligt i tät skog. Trädklädd betesmark är en av de mest artrika naturtyperna inom den boreala biogeografiska regionen, det finns många hotade arter av evertebrater, kärlväxter, lavar och svampar i naturtypen och många är kopplad till gamla träd och död ved.

Bevarandemål

Arealen av Trädklädd betesmark (9070) ska vara minst 33,2 hektar.

Området har en tydlig betesprägel. Småskaliga naturliga processer, som t.ex. trädförnygring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning påverkar dynamik och struktur. Trädskiktet är olikåldrat och flerskiktat. Tall är det dominerande trädslaget. Krontäckning varierar mellan tätare och glesare beskogad mark med gläntor och solinsläpp till markskikt och trädstammar. Gamla och/eller grova träd, torrträd, hålträd, blommande buskar av t.ex. slån och hagtorn, samt död ved i olika nedbrytningsstadier förekommer och fyller en viktig funktion och är en förutsättning för områdets biologiska mångfald i form av epifytiska lavar, svampar och insekter. Löpande skötsel i form av röjning av lövsly och tynne förekommer då betesdjuren inte förmår att hålla igenväxningen tillbaka. Området har en

naturlig näringsnivå som är opåverkad av gödsling (förutom från betande djur). Området har en naturlig näringsnivå som är opåverkad av gödsling (förutom från betande djur). Betesdjuren hålls så långt som möjligt fria från avmaskningsmedel som innehåller makrocycliska laktoner (där avermectinerna ingår) eftersom det slår ut den dynglevande insektsfaunan. Typiska arter, karaktärsarter och hävdgynnade arter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar.

Bevarandetillstånd

Icke gynnsam. Skogen uppfyller då denna bevarandeplan skrivs inte bevarandemålen, då den fram till dess 2016 varit alltför igenväxt och nyligen gjorda gallringar har ännu inte hunnit få effekt. Gallring av skogen gjordes dock 2016 så att den idag är öppnare, och med bete kan området förhoppningsvis på sikt uppnå ett gynnsamt bevarandetillstånd.

A045 - Vitkindad gås, *Branta leucopsis*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Den vitkindade gåsen häckar på små, flacka öar där den är skyddad från marklevande rovdjur. Arten fordrar stora, öppna gräsbevuxna ytor för sitt födosök, främst strandängar med kortvuxen eller kortbetad gräsvegetation. Den kräver rast- och övervintringslokaler med gott om lämplig föda (främst gräs) samt möjlighet att övernatta ute på vatten. Under häckningen rör sig paret normalt inom ett område i storleksordningen någon kvadratkilometer. Arten flyttar mellan häckningsområdena i Sverige (längs kusterna upp till mellersta Norrland) och övervintringsplatserna i Holland.

DI Sverige har man uppskattat antalet reproduktiva individer av vitkindad gås till omkring 8 200 stycken med huvudförekomst på Gotland. Den sammanlagda häckningspopulationen på Öland och Gotland uppgick som mest till över 5 000 par i början av 2 000-talet. Sedan dess har dock en påtaglig minskning skett och populationen uppgår numera till ca 1 200 par. I Ålarve noterades häckande par av vitkindad gås 2014 vid en riktad inventering. Arten är inte rödlistad utan anses livskraftig.

Vitkindade gås är fredad (3 § i jaktlagen (1987:259)), fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttningsperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats.

Bevarandemål

Vitkindad gås (A045) ska förekomma i området. Arealen av lämplig livsmiljö, strandängar (1630) ska vara minst 22,3 hektar. För vidare beskrivning av artens livsmiljö och hot mot denna, se bevarandemål för naturtypen Strandängar vid Östersjön samt avsnitten "Hotbild" och "Bevarandeåtgärder".

Strandängarna sköts på ett sätt som upprätthåller lämplig kvalitet. Ingen avsiktlig störning av fåglarna eller skada på deras livsmiljö förekommer.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

A193 - Fisktärna, Sterna hirundo

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Fisktärnan förekommer både vid inlandsvatten och vid havet där den lever av småfisk, blötdjur och insekter. Den häckar solitärt eller i mindre kolonier, och samhäckar ofta med silvertärna och skrattmå. Som hos övriga tärnarter är kolonierna instabila och lämpliga häckningsplatser kan till synes helt utan anledning överges från ett år till ett annat. En viss lokal och regional omfördelning får därmed anses vara en naturlig del i fisktärnans beståndsdynamik. Fisktärnan är en långflyttare där de nordiska fåglarna huvudsakligen övervintrar längs kuststräckan mellan Västafrika och Godahoppsudden. Under häckningen födosöker fisktärnorna inom ett område i storleksordningen 1-5 kvadratkilometer.

I Sverige häckar fisktärnan i samtliga svenska landskap och det svenska beståndet beräknades till 20 000-25 000 par omkring år 2005. Beståndsutvecklingen har varit svårtolkad och uppgifterna från olika håll har delvis varit motsägande. Resultat från Svenska häckfågeltaxeringen tyder på att beståndet är mindre idag än under senare delen av 1970-talet och början av 1980-talet, men mellanårsvariationerna i materialet är stora. Populationen anses i nuläget, efter några decenniers långsam ökning, hålla sig till en stabil trend. I Sverige är fisktärnan inte rödlistad, men på global nivå har arten sett en statistiskt signifikant minskning. Fisktärnans häckningsekologi, vilken innebär plötsligt byte av häckningslokal, gör det svårt att avgöra huruvida eventuell avsaknad av häckande fisktärna tyder på naturlig frånvaro eller försämrade bevarandestatus. Under riktade inventeringar 2006 fanns inga häckande fisktärnor i Ålarve.

Vid fåglarnas häckning kan båttrafik och friluftsliv medföra stora störningar. Igenväxning kan leda till att häckningsplatser försvinner. Rovdjur, i synnerhet mink och räv, kan lokalt utgöra ett hot mot häckningskolonier. Spridning och ackumulering av miljögifter påverkar häckningsutfallet negativt.

Fisktärnan är fredad (3 § i jaktlagen (1987:259)), fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats.

Bevarandemål

I Ålarve ska det återkommande finnas häckande par av fisktärna (A193). Inga försämringar för arten som leder till minskning av antalet häckande par (utöver artens naturliga byten av koloniområde) skall ske i området.

Då fisktärnan födosöker över stora områden bör havsområdena både i och utanför Ålarve hålla en kvalitet som tillgodoser artens behov. Strandängarna och andra strandnära områden sköts på ett sätt som upprätthåller lämplig kvalitet enligt områdets bevarandemål. Ingen avsiktlig störning av fåglarna eller skada på deras livsmiljö förekommer.

Bevarandetillstånd

Icke gynnsam

A194 - Silvertärna, *Sterna paradisaea*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Silvertärnan förekommer både vid inlandsvatten och vid havet där den främst lever av småfisk men även ryggradslösa djur som t.ex. blötdjur och marina kräftdjur. Den häckar solitärt eller i mindre kolonier, och samhäcker ofta med fisktärna. Silvertärnan är den fågel som flyttar längst sträcka mellan sommar- och vinterkvarter, där de nordiska fåglarna huvudsakligen övervintrar längs södra Afrikas kust och i Södra Ishavet i Antarktis. Under häckningen födosöker silvertärnorna över stora områden, ofta i storleksordningen 25 kvadratkilometer.

I Sverige häckar silvertärna i samtliga svenska landskap och det svenska beståndet beräknades till 20 000-25 000 par omkring år 2005. Sedan mitten av 1970-talet har silvertärnan ökat i antal i Östersjöområdet, men lokalt har arten försvunnit till följd av den amerikanska minkens expansion. Populationen silvertärnor på Gotland uppskattades år 2005 till 2 500 par. Silvertärna är inte rödlistad i Sverige, men globalt har arten minskat.

Vid fåglarnas häckning kan båttrafik och friluftsliv medföra stora störningar. Igenväxning kan leda till att häckningsplatser försvinner. Rovdjur, i synnerhet mink och räv, kan lokalt utgöra ett hot mot häckningskolonier. Spridning och ackumulering av miljögifter påverkar häckningsutfallet negativt.

Silvertärnan är fredad (3 § i jaktlagen (1987:259)), fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttningsperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatser.

Under häckningen födosöker silvertärnorna inom ett område i storleksordningen 25 km². Arten övervintrar längs södra Afrikas kust och i Södra Ishavet.

Bevarandemål

I Ålarve ska det återkommande finnas häckande par av silvertärna (A194). Inga försämringar för arten som leder till minskning av antalet häckande par (utöver artens naturliga byten av koloniområde) skall ske i området.

Då silvertärnan födosöker över stora områden bör havsområdena både i och utanför Ålarve hålla en kvalitet som tillgodoser artens behov. Strandängarna och andra strandnära områden sköts på ett sätt som upprätthåller lämplig kvalitet enligt områdets bevarandemål. Ingen avsiktlig störning av fåglarna eller skada på deras livsmiljö förekommer.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

A195 - Småtärna, *Sterna albifrons* (nytt namn *Sterna albifrons*)

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Småtärnan förekommer på långgrunda stränder längs kusten där den lever av småfisk och kräftdjur. Arten är strikt bunden till långgrunda strandområden och jagar i regel patrullerande utanför strandlinjen. Småtärnan häckar på kala sandstränder, på låga sand- eller grusrevlar och på industri- och utfyllnadsmark vid kusten, och tillgång på lämpliga häckningsplatser är av allt att döma en begränsande faktor. Under häckningen kan födosökningen utsträckas åtskilliga km bort från boplatser. Arten är en långflyttare som övervintrar längs Afrikas västkust.

I Sverige häckar småtärnan sällsynt i Skåne, Öland, Gotland, på Västkusten och längst norrut i Bottenviken. Beståndet av häckande par är ca 500, antalet individer har ökat de senaste 30 åren men beståndet varierar en del mellan olika år och vissa omfördelningar mellan kolonierna sker. Arten är rödlistad och klassad som sårbar (VU).

Vid fåglarnas häckning utgör störningar från badturism, friluftsliv och sportfiske ett stort hot, främst genom att fåglarna tvingas bort från de bästa häckningsplatserna och ut i sekundära miljöer med resultatet att många häckningar misslyckas. Expansionen av gråtrut längs kusterna har lokalt lett till att småtärnan trängts undan från sina häckningsplatser. Igenväxning kan leda till att häckningsplatser försvinner. Småtärnan är relativt långlivad vilket också gör den extra känslig för miljögifter som påverkar häckningsutfallet negativt.

Småtärnan är fredad (3 § i jaktlagen (1987:259)), fredningen gäller också dess ägg och bon. Enligt 1 a § Artskyddsförordningen är det förbjudet att avsiktligt störa fåglarna, särskilt under deras parrings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder. Det är även förbjudet att skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplats.

Bevarandemål

I Ålarve ska det återkommande finnas häckande par av småtärna (A195). Inga försämringar för arten som leder till minskning av antalet häckande par skall ske i området.

Då småtärnan födosöker över stora områden bör havsområdena både i och utanför Ålarve hålla en kvalitet som tillgodoser artens behov. Strandängarna och andra strandnära områden sköts på ett sätt som upprätthåller lämplig kvalitet enligt områdets bevarandemål. Ingen avsiktlig störning av fåglarna eller skada på deras livsmiljö förekommer.

Bevarandetillstånd

Gynnsam

Dokumentation

- ArtDatabanken, 2015. Artfakta *Branta leucopsis*, Vitkindad gås (<http://artfakta.artdatabanken.se/taxon/100019>).
- ArtDatabanken, 2015. Artfakta *Sterna hirundo*, Fisktärna (<http://artfakta.artdatabanken.se/taxon/102618>).
- ArtDatabanken, 2015. Artfakta *Sternula paradisaea*, Silvertärna (<http://artfakta.artdatabanken.se/taxon/102619>).
- ArtDatabanken, 2015. Artfakta *Sternula albifrons*, Småtärna (<http://artfakta.artdatabanken.se/taxon/100133>).
- Ekstam, U. & Forshed, N. 1996. Äldre fodermarker.
- Gärdenfors, U. et al. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken.
- Johansson, T., Hedgren, S., Kolehmainen, T. & Tydén, L. 2007. Återinventering 2006 av häckande fåglar på gotländska strandängar. Rapporter om natur och miljö - nr 2007:17. Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Jordbruksverket 1998. Skötselhandbok för gårdens natur- och kulturvården.
- Länsstyrelsen i Gotlands län, 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Ålarve SE0340114. Länsstyrelsen i Gotlands län. Återinventering av häckande fåglar på gotländska strandängar, stickprov 2007-2014.
- Martinsson, M. 1997. Våtmarker på Gotland. Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Martinsson, M. 2015. Agkärr. Länsstyrelsen i Gotlands län. Rapportnr. 2015:14.
- Naturvårdsverket, 2003. Natura 2000, Art- och naturtypsvisa vägledning, Fåglar 1, Fåglar 3.
- Naturvårdsverket, 2011. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1, Sandbankar (1110), Laguner (1150), Strandängar vid Östersjön (1630), Kalkgräsmarker (6210), Alvar (6280), Agkärr (7210), Fuktängar (6410), Enbuskmarker (5130) Trädklädd betesmark (9070).
- Ottvall, R. 2015. Åtgärdsprogram för hotade vadare på strandängar, 2015-2019. Rapport 6680. Naturvårdsverket.

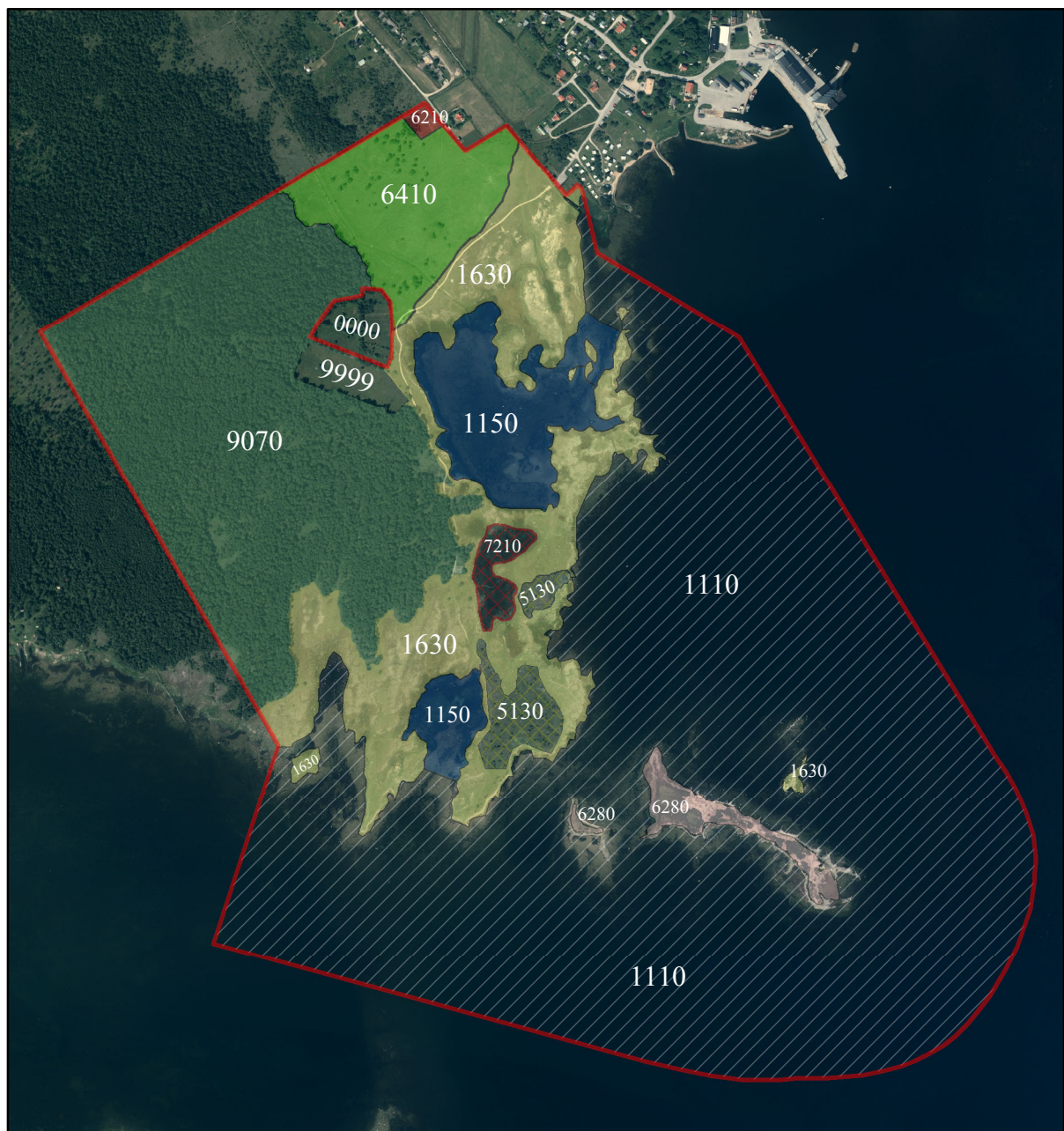
Lagtexter

- Art- och habitatdirektivet, Rådets Direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, officiell svensk översättning, version 01.01.2007.
- Fågeldirektivet, Directive 2009/147/EC of the European Parliament and of the Council of 30 November 2009 on the conservation of wild birds, svensk översättning.
- 7 kap. 27-29 §§ Miljöbalk (1998:808).
- 15-17 §§ Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Bilagor

- Bilaga 1. Karta, utbredning av naturtyper inom Natura 2000-området.
- Bilaga 2. Fynd av rödlistade arter som har gjorts i området.

Bilaga 1. Karta, utbredning av naturtyper inom Natura 2000-området

Teckenförklaring

- 0000 - Område ej inkluderat i Natura 2000-området
- 1110 - Sandbankar
- 1150 - Lagun
- 1630 - Strandäng
- 5130 - Enbuskmark
- 6210 - Kalkgräsmark
- 6280 - Alvar
- 6410 - Fuktäng
- 7210 - Agkärr
- 9070 - Trädklädd betesmark
- 9999 - Inte naturtyp

0 125 250 500 Meter

Bilaga 2. Fynd av rödlistade arter i Natura 2000-området Ålarve

Den här listan innehåller data som hämtats från Artportalen 2016-12 -19 (<https://www.artportalen.se/>). Det kan finnas rödlistade arter i området som nämns i områdesbeskrivningen men inte återfinns här, detta beror då på att de inte har rapporterats i Artportalen från området.

Kärlväxter

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Polygala comosa</i>	Toppjungfrulin	VU

Fåglar

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Anas acuta</i>	Stjärtand	VU
<i>Arenaria interpres</i>	Roskarl	VU
<i>Aythya marila</i>	Bergand	VU
<i>Carduelis cannabina</i>	Hämpling	LC
<i>Carpodacus erythrinus</i>	Rosenfink	VU
<i>Jynx torquilla</i>	Göktyta	LC
<i>Larus argentatus</i>	Gråtrut	VU
<i>Larus fuscus</i>	Silltrut	NT
<i>Melanitta fusca</i>	Svärta	NT
<i>Numenius arcuata</i>	Storspov	NT
<i>Somateria mollissima</i>	Ejder	VU
<i>Sterna sandvicensis</i>	Kentsk tärna	VU
<i>Sternula albifrons</i>	Småtärna	VU